

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

Nr. 272.

Braşov, Joi, 9 (21) Decembrie

1893.

Procesul pentru Memorandul.

Braşov 8 Decembrie v.

Ceea ce nimeni n'ar fi crezut să fie cu puţin, ceea ce nu s'a mai pomenit nică în istoria statelor celor mai absolutiste, ceea ce nici cei mai încarnați duşmani ai limbei şi naţionalităţii române n'au cunoscut a visa, se întâmplă azi sub egida „constituţionalismului” unguresc şi la iniţiativa şi îndemnul unui guvern responsabil, poreclit constituţional.

Douăzeci şi nouă de bărbaţi români, cetăţeni ai statului, cari în exercitarea unui mandat, ce l'au primit de la conaţionalii lor, au înaintat o petiţiune la Coronă, sunt însă la răspundere şi citaţi înaintea judecării. Comitetul nostru central întreg, care a mers în v. a. anul trecut cu Memorandul la Viena, este acuzat, şi membrii lui vor trebui să răspundă, ca nise făcători de rele, înaintea Curţii cu juraţi din Cluşiu, care se va întruni în 23 Ianuarie 1894 spre a-i judeca.

Acăsta este cea mai nouă faşă în afacerea de împăcaciune a Maghiarilor cu Românii, acesta este marele eveniment al zilei, despre care ni s'a raportat ieri.

Nu cunoaştem încă cuprinsul actului de acuzaţiune, ce s'a înmănat membrilor comitetului nostru, dar din cercetarea ce i a premers, scim, că urmărirea lor se face sub cuvânt, că au contribuit la răspândirea Memorandului.

Acest preţtext însă nu ne poate amăgi nici câtuşi de puţin asupra scopului adevărat, la care ţintesc guvernării unguere cu acăsta urmărirea. Puterea discreţionară se ascunde îndărătul unui paragraf al legii, ca lumea civilisată, pătunsă de principiile de libertate şi unanimitate ale veacului, să nu vedă faţa ei hidosă şi înfiorătoare.

Legea nu opreşte pe cetăţeni de a se adresa cu petiţiuni la Capitalul statului, dar pedepseşte lăţirea unei scrisori, a căreia cuprins învovă

vr'un delict contra statului său a constituţiei. Comitetul n'a putut fi prin urmare acuzat, că a dus Memorandul, dar este acuzat, că l'a răspândit. De aceea procurorii au primit ordinul să urmărească publicarea şi lăţirea Memorandului sub cuvânt, că cuprinsul lui ar învolve un asemenea delict.

Eată d'ér espedientul cel mai bun pentru ca cei dela putere să-şi ajungă ţinta.

Şi care este ţinta lor?

Sunt numai două luni, de când „blăndul” şi „conciliantul” ministru de interne Hieronymi a indicat-o cu-o claritate, ce nu mai lăsa locu nici celei mai mică îndoiele.

În faimosul său discurs, rostit în şedinţa dela 6 Octomvre a. c., în care a desfăşurat programul „politice de naţionalitate” a guvernului, d-lu Hieronymi a resumat scopul final al acestei politici în cuvintele: „fiă-care cetăţenul alu patriei să fiă un fiu credincios alu ei, fiă-care cetăţenul alu patriei, fără deosebire de naţionalitate, să conlucre cu noi pentru întărirea şi înflorirea naţiunii”.

Acăsta este d'ér ţinta guvernului şi e clar, că conlucrea cu Maghiarii pentru întărirea şi înflorirea statului naţional maghiar, ce o voiesce, eschide a priori orice plângere, orice nemulţămire a naţiunilor nemaghiare cu situaţiunea lor actuală politică în stat.

Acăsta reiese învederat şi din următoarele cuvinte, prin cari d-lu Hieronymi a explicat mai deapropo ţinta guvernului.

„La acăsta ţintă trebuie să tindem — dize el — *deşi o parte a inteligenţei naţionalităţii române stă pe baza programului politic dela 1881, a căruia punct cardinal este, ca Transilvania să aibă o autonomie separată, ca administraţia acolo să fiă organizată după teritoriul de limbă deosebite, deşi ei pretind votul universal etc. Noi suntem hotărâţi de-a lovi cu totă asprimea legii în ac-*

ţiunea, care lucră pentru realizarea acestui scop, în orice mod s'ar arăta ea”.

Acăsta declaraţiune făcută de ministrul de interne înainte cu două luni în dietă, între aprobările viue generale ale tuturor partidelor maghiare, lămuresce în deajuns adevărata natură a procesului monstru, ce s'a intentat membrilor comitetului partidei noastre naţionale pentru Memorandul.

E vorba de-a lovi în acţiunea care lucră pentru realizarea programului nostru naţional dela 1881, „în orice mod s'ar arăta ea,” şi de aceea nu se sfîscă guvernării unguere, îngâmfaţi de puterea ce-o exercită azi în stat, de a urmări pe căi piezişe chiar şi petiţiunea la Coronă, care a fost făcută cu scopul hotărît de-a contribui la realizarea aceluia program.

Românii nu mai pot avea nici plângeri nici postulate naţionale, ce se opun ţintei, pe care o urmăresc azi puterea de stat unguerească şi fiindcă Hieronymi cu ai săi sunt amăgiţi a crede, că numai o parte a inteligenţei române turbură pacea „naţiunii” cu asemenea plângeri şi postulate, ei s'au hotărît a declara aceste părţi războiu până la cutite, în speranţă, că decă le va succeda a-o nimici, vor rămâne cu marea masă a poporului român, „blândă şi uşor de guvernată” şi atunci vor pute conlucre cu toţii în linişte pentru „întărirea şi înflorirea naţiunii”.

În acăsta lumină ni se prezintă procesul, ce se face comitetului nostru pentru Memorandul, şi nu este de lipsă să o mai spunem, cătă de gravă este situaţiunea, ce se crează partidei noastre naţionale printr'insul şi cătă de mari şi importante sunt problemele, ce ni se impun azi în faţa loviturii, ce se pregătesc a i-o da adversarii noştri.

Azi, mai mult ca ieri şi când, trebuie să fim pătunşi de seriozitatea luptei noastre naţionale şi de marea noastră chiamare ca cetăţeni şi Români!

Din Senatul român.

Discuşiune privitoare la cestiunea română.

Etă partea a doua a discursului d-lui ministru de externe Al. Lahovari, rostit în Senatul român, ca răspuns la discursul d-lui Dim. Sturdza, în cestiunea română:

D ministru de externe A. Lahovari: D-lor, ne-am despărţit asupra cestiunii politice esteriore.

D. Sturdza aducea er un omagiu meritat imperiului german, care de 25 ani — dizea d-sa — menţine pacea Europei prin acea legătură, criticată de unii, spriginită de alţii, şi care a împărţit Europa în două mari tabere: cea mai veche, cunoscută sub numele de întreita alianţă, şi formaţiunea cea mai recentă, sub aceea de înţelegerea franco-rusă. Amândouă proclamă intenţiile lor pacifice.

D-sa în totă acţiunea sa de om politic, şi ca ministru în guvernul D-lui Ioan Brătianu, şi ca oposant, atăt în presă câtă şi în parlament, a recomandat tot-deuna, — trebuie să o recunosc, — guvernului român, de-a se apropia câtă mai mult de acăsta Ligă a păcii, care purta singură acest nume în mod oficial până mai deună-zi, când altă Ligă, totă aşa de înfricoşată prin puterile ei militare, s'a pusă é-şi sub acăsta invocaţiune, care se numeşte „pacea Europei”. Aşa d'ér, că d. Sturdza a povăţuit totă-deuna pe Români să se apropie câtă mai mult de întreita alianţă, este un fapt constant şi public. Înţelegi câtă de mare a fost mirarea mea, când cunoscând acăsta politică a d-lui Sturdza, — pentru care i fac dreptatea a mărturisi, că nu a ascuns-o nici-o dată — am vădută, că nu numai ridică cestiunea Românilor din Transilvania, dar încă o tractează în modul cum a tratat-o.

Înainte de a veni la acest punct dureros şi important al politicei noastre esteriore, să-mi permită d. Sturdza să-l întreb, decă d-sa a uitat, că Austro-Ungaria este un membru important al întreitei alianţe, şi cum conciliéază d-sa aplecarea sa politică cătră întreita alianţă, cu noua sa atitudine în cestiunea Transilvaniei, care de altmintealea, o mărturisesc, nu poate lăsa nepăsătoare orice inimă românească. D'ér acăsta cestiune este una din

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Recetă pentru a face o căsătorie.

II.

(Urmare).

În ziua hotărîtă mă dusei la d'na B... cu o oră înainte de cea fixată pentru întrevedere, de-orece d'iam să sciu, ce a d'na Elena de proiectul amice sale, şi apoi sciam, că d-na B. este destul de deoară.

La d-na B. era o disordine completă... panglică, pelerine, flori artificiale, colete, toate sunt aruncate de-a valma pe-o sofa; servitorea alérgă de colo, colo, cu un fer de încreţit p'urul în mână.

— „D'ér ce este aici?” întrebai eu vădută atăta harababură.

— „Ce fel, dragă amice, nu pricepi! Vreu să fac toaleta fetei; trebuie să o arangez nişel aici la mine, pentru că Elena n'are bun gust, nu este cochetă de felul ei, şi sunt sigură, că ea s'ar arangia

ca o provincială; este indispensabil, ca eu să pun nişel mână la coafura ei.”

— „Atunci am venit prea de timpuriu. Mă duc.”

— „O, nu! stai. Mai întâi, că ea nu va schimba rochia, de sigur, că o să-şi pună pe cea mai frumoasă; veđi d'ér, că poţi să rămâi, şi pe urmă Elena trebuie să se obicnuiască, ca să-şi facă coafura înaintea unui bărbat...”

— „Şi ce dize ea de proiectul d-tale?”

O! ea e încântată.... nici n'a dormit de atunci, nu mai scie ce face şi ce spune, în sfîşit şi-a perdut capul!

— „Biata fată, o să fiă p'ote mai puţin încântată, când va vedé pe pretendentul ei.”

Intr'aceea începe să sune la scară, de credea, că se rupe soneria.

— „Etă Elena!” strigă d-na B.

În adevăr era ea, care intră ca o zăpăcită, d'icându: „Am sunat cam tare, amica mea, însă nu găsiam soneria, de azi

diminéţă nu mai sciu ce mai am, nu mai găsesc nimic!.... Ah! pardon domnule nu te vădusem.”

Eu mă uitam la Elena, mi-se părea aşa de urită; avea o rochiă cu trandafiri pe ea, de credea, că e câmpul cu florile, pe spate un fişiu de dantelă neagră, care îi mergea până peste urechi şi în cap o pălărie împoţată cu flori, pare că era o sorcovă, şi pe lângă astea tote un aer stângaci şi cu ochii roşii ca ai unui iepure.

— „Ah! dragă, ce rău eşti arangiată,” strigă d-na B... alergându să-i scotă pălăria. Ce idee, de a te coafa astfel! F'orte bine am făcut că ţi-am d'is, să vii mai de vreme.”

— „Eu credeam, că pălăria asta îmi stă bine.”

— „Ba îţi stă urit alu dracului! Ah D'omne, şi ochiul tău plânge astă séră mai tare, ca de obicei,.... asta e f'orte neplăcut. Ai tocătă c'epă, p'ote, hai!?”

— „Ba nu....”

— „Am să-ţi pun pe cap un micu

buchet, care să-ţi vină pe ochi.... o să veđi tu... şi fişul ăsta negru... te arată şi mai slabă încă. Ce-ai crezut, să te faci mai slabă.... pare că n'ai fi destul. Am să-ţi dau o pelerină albă, — pe a mea.... De ce nu ţi-ai făcut puţin şoldurile!... ai aerul unei c'ode de măsură....

— „N'am voit să pun falşu!....”

— „Bre, ce simplitate, falşu.... falşu, decă n'ai veritabile, trebuie să pui ceva ca să par mai plină.... Mario, adu-mi a turzură umplută bine.”

— „Draga mea, am visat azi nopte, că vedeam un cal roşu, care galopa prin aer.”

— „Bravo, ăsta-i semn bun,.... cal roşu însemnéază reuşită în afacerea noastră, şi decă galopa, însemnéază că căsătoria se va face repede....”

— „Şi pe urmă se făcea, că mă sui pe cal şi....”

— „Şi ăsta-i semn bun...., stai pe scaun ca să te coafez.”

Madam B. încercă mai multe flori pe

„Gazeta” este în vânzare în
Administraţia pentru Braşov
Braşov, piaţa mare, Nr. 30
Pe un an 40 franci, pe doi
luni 20 fr., pe trei luni 15 fr.
N-ri de Duminec 5 franci.
Se primumă la toate ofiţele
poştale din într şi din afară
şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
a administraţiei, piaţa mare,
Nr. 30
I. pe un an 10 fr., pe doi
luni 5 fr., pe trei luni 2 fr. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fr., pe doi luni 6 fr., pe trei
luni 3 fr. Un exemplar 5 cr. v. a.
său 15 bani. Atăt abonamen-
tele câtă şi inserţiunile sunt
a se plăti înainte.

acelea, cari nu trebuie atinsă, ca o rană viă, decât cu cea mai mare grijă, cu cea mai mare prudență și mai cu seamă cu un spirit senin, desbrăcat de patimi, cu o inimă sinceră și în afară de ori-ce vedere lăaturalnică și de ori-ce intențiuni ascunse.

Este o greșelă, este un pericol de-a face din această cestiune mare un obiect de agitațiune zadarnică, este o crimă de-a face dintr'ensă o armă politică (Aplause prelungite).

D. V. A. Urechii: D-le Președinte, cerți cuvântul la articolul respectiv.

D-lu ministru de externe: Înainte de-a vedea, decât această cestiune a fost tratată de d-lu Sturdza așa cum s'ar fi cățut să o trateze cine-va, chiar fiindu din opozițiă, voi face apelul la toți Românii, ca încă odată să bine-voescă a nu atinge asemenea punctu durerosu, decât cu cea mai mare grijă, și mai cu seamă a depărta ideia fatală, că din cestiunea Românilor de dincolo de Carpați, trebuie să se facă o armă de partid în luptele noastre interioare (Aplause).

Si înainte de a răspunde și a cerceta propunerile, ce a făcutu d-lu Sturdza, voi pune cuvântarea mea sub invocarea nu a lui Dumnezeu, d-er alu unui sfântu, care nu pôte să-lu renege partidul liberalu, alu marelui său patronu Ioan Brătianu, bărbat ilustru, omul care a condus 12 ani destinele acestei țări. Să vedem, decât d-lu Sturdza urmăză politica aceluia, care a fostu șeful său, și mai cu seamă, decât urmăză aceeași politică pe băncile opozițiunii, care era a sa pe banca Ministerului de externe?

Acastă cestiune a fostu pusă în parlamentu în alte împrejurări, în timpul dumnealor, și când vina guvernului era multă mai vedită, decât învinuiera ce nise face nouă astăzi, și care nu se razimă pe nimic. Etă ce dicea d-lu Ioan Brătianu, răspundend la faimosul discursu alu d-lui Cogălniceanu, care cu ocaziunea espulsării de atunci a șese Români Transilvăneni a ridicat, pôte în modu cam pripit, întreaga cestiune Transilvănenă.

D-nul Cogălniceanu a tratat cestiunea în lung și larg, și cu talentul său, de care nu numai eu, d-er chiar Sturdza este forțe departe, a indicat tôte greutățile din această îngrijitoare problemă. Vă voi arăta, că d-nul Sturdza și-a apropiat chiar câte-va frase uitate (Aplause).

Etă însă cum începea d-nul Ioan Brătianu, când a fostu interelat de d-nul Cogălniceanu în privința espulsărilor:

„D-lor, pe lângă cele-lalte cuvinte, „ce aveam ca să mă așteptu la amânarea „și chiar la înlăturarea acestei interpelări, „este și acela, că d-nul Cogălniceanu scie „forțe bine, că decât d-sa ca deputat, „și mai cu seamă ca deputat din opozițiă „pôte să vorbească despre tôte și în modu „dul cum i-ar plăcea, nu totu în aceeași „pozițiune comodă mă află și eu ca ministru“.

Prin urmare subu invocarea acestor înțelepte cuvinte voi cânta să vorbesc de cestiunea, pe care a pus-o cu atâta îndrăzneală juvenila onor. d-nu Sturdza, și

la care eu sunt silit să răspund în modu așa, încât să nu măhnesc nisece omen, cari luptă pentru naționalitatea lor, nici să stric relațiunile țerei cu nisece puteri amice și să compromit situațiunea ce ocupă astăzi Regatul României, în stima cabinetelor Europene, ca un element de pace, de ordine, ăr nu un element turburător, care să fiă gata a agita fără timp o cestiune durerosă, periculoasă, ceea ce ar fi nu numai în paguba noastră d-er și în paguba acelora pentru cari am agita-o în modu inoportun, fățarnic și neleal. (Aplause).

Voi întreba mai întâi, decât povețele pe care ni le dă D. Sturdza, pe cari le-a dat de la tribuna în cestiunea acăsta, s-er demersurile pe cari ne împinge se le facem, sunt conforme cu purtarea D-sale la guvern în decursu de 12 ani, câtă a ținut frânele acestei țări, și în care timp a avut în mai multe rânduri portofoliul acestui ministeru de externe?

Voi întreba, alu doilea, decât aceste povețe sunt conforme cu dreptul internațional și cu raporturile, ce trebuie să existe de la un stat neatârnat; — și vedeți, că nu dicu: de la un stat mare la altul mic, căci eu mă pun numai pe tărâmul dreptului și alu corectitudinii internaționale, nici chiar pe acela alu prudenței diplomatice.

Voi întreba, în alu treilea rând, decât aceste consilii, d-sa le va urma, le va aplica și le va pune în practică, când va fi la guvern, când va sta pe această bancă, căci locul meu este la dispozițiunea d-sale în asemenea casu.

Și, în alu patrulea rând, voi întreba, decât aceste consilii sunt folosite neamului românesc, și decât au să producă unu efect, pe care cred, că-lu doresce d-lu Sturdza, și pe care îl dorim și noi cu toții, s-er efecte cu totul contrarii și vătămătoare.

Acestate sunt patru cestiuni, pe cari voi ave onorea de a le discuta cu d-vostre; și cerți dela Senatu a ascultare și o forțe mare bunăvoință, și în același timp îl rog să scuze lipsele și defectele neapărate în pozițiunea grea în care mă pune d-lu Sturdza cu sciință și presciință.

I-iu, cum să desemnez în cestiunea Transilvaniei activitatea guvernului liberal-naționalu? D-lu Sturdza a pus la începutul cuvântării sale două aksiome, care de altminteri nu le-a inventat, căci se găsesc ad literam în discursul d-lui Cogălniceanu, ținut în Cameră, cu ocaziunea espulsării a 6 Români de dincolo, espulsări făcute de guvernul d-lor Brătianu-Sturdza la Septemvre 1885. Atunci, cu acea ocaziune, s'a deșteptat cestiunea Transilvaniei în parlamentu acesta în modu acut și violent, prin faptul, că acel guvern — nu ca alu nostru — prin espulsările făcute dela sine, cu deplină consciință, a provocat el însuși cestiunea. Altfel se presintă astăzi situațiunea: noi nu provocăm această cestiune, noi scim cătu este de gingaș și de serios; noi nu am făcut nici un fapt care să îndreptățescă

pe d-lu Sturdza a ne lua de piept, spre a ne scutura în cestiunea Transilvaniei. D-lu Sturdza a provocat atunci această cestiune și d-sa cred că este primul responsabil, fiind-că am informațiuni sigure, că Ioan Brătianu a resistat la începutu la aceste espulsări, și numai d-lu Sturdza a insistat pentru-ca ele să se facă. Așa d-er, d-sa a provocat atunci furtuna; d-sa a adus înaintea camerelor române această cestiune și vom vedea cum a răspuns opozițiunea și cum a tratat d-lor atunci aceste aspirațiuni ale Românilor de dincolo de Carpați. Și atunci, d-lor, se vorbea de persecuțiuni, și atunci se începuse Liga culturală în Ungaria pentru așa d-isa maghiarizare — decât se pôte — a Românilor din Transilvania, și atunci această ligă culturală din Ungaria avuse răsnetu la noi, mai cu seamă între acei Români transilvăneni, cari trecuse în țera la noi și cari firesce simțiau mai cu durere nevoile fraților lor rămași dincolo de Carpați.

D-er încă odată, pozițiunea este deosebită, noi nu facem nimic, ca să provocăm aceste periculoase debateri, pe când d-lor au luat inițiativa în cestiune și prin măsuri violente, îndreptate tocmai contra Transilvănenilor, au sfârșit atunci c-erța.

Cu tôte acestea, fiind-că cine-va nu alege terenul de luptă și fiind-că trebuie să-lu primescă dela adversar, cu tôte corectitudinea noastră, odată atrași pe acestu teren ardețor, trebuie să primim lupta și să răspundem la întrebări.

(Va urma)

Libertatea presei?

Am amintit în numărul de ieri, că „Budapesti Hirlap“ era în nedumerire asupra motivelor, ce-au putut cauza sentința de sistare a aparițiunii diarelor „Tribuna“ și „Foiă Poporului“

Acum vedem și ne convingem, că mirarea f-iei maghiare, că se pôte întâmpla așa ceva în „liberalul“ statu unguresc, n'a fost decât prefăcută. Cu acel fariseism și cinism, ce nu-lu pôte naște, decât ura fanatică a șovinismului unguresc predominantu, „Budapesti Hirlap“ vine și, sub titlul sunător de „Libertatea presei“, se încercă a-și împăca consciința „liberală“ cu faptele săvârșite de polițaii absolutismului unguresc la Sibiu.

Cu tôte că vede, că ceea ce se petrece acolo numai în spiritul libertății presei nu se face; cu tôte, că e convinsu, „că nici cu restrîngerea dreptului de intrunire, nici cu procese de presă și cu vexarea diarelor nu se pôte mulcomi și cu atâta mai puțin rezolva cestiunea naționalităților“, totuși „Budapesti Hirlap“ — se ntelege — trebuie să aprobe, ceea ce s'a întâmplat cu „Tribuna“ și cu „Foiă Poporului“.

Nu se pôte dice, că cei dela

f-ia ungurescă n'au principii, căci etă ce dicu ei: „Celu ce nu respectă legea, care-i dă libertatea, acela nu este vrednic să se bucure de această libertate“.

Potim libertate a presei, cu patenta împărătescă absolutistă!

Le este ușor celor dela „Budapesti Hirlap“ să respecte legea, căci pentru ei, în Ungaria nu există decât legea de presă ungurescă. De patenta împărătescă austriacă dela 1852 nici că-i dore capul pe cei din Pesta. Acastă lege absolutistă e susținută numai pentru „Valahii“ din Ardealu, bag-semă pentru ca să-i facă să simtă mai tare bunătățile legii de presă liberale unguresc.

Este așad-eră — ca să nu dicem mai mult — o procedere forțe neleală, tendențiosă și r-utăciosă, când „Budapesti Hirlap“ se face a nu ști, că legea din Ardealu, la a cărei respectare apelază, e o lege reacționară, care a fost adusă mai mult pentru suprimarea, decât pentru garantarea libertății de presă.

Decă erau câtu de puțin sinceri apărătorii ai principiului de libertate, cei dela „Budapesti Hirlap“ nu șfârșiau articolul lor de aprobare, cu frasa umflată, că „interesul țării și alu libertății pretinde, ca legea să fiă lege și valabilă pentru toți,“ ci ar fi trebuit să dică: interesul țării și alu libertății pretinde ca legea draconică, născocită de absolutismul lui Bach, care este o rușine pentru Maghiari, să o susțină, să fiă ștersă cu atâta mai mult, cu cât ea nu este valabilă pentru toți cetățenii statului.

Așa trebuia să vorbiți, d-lor dela „Budapesti Hirlap“, decât într'a-dev-er sunteți convinși, că libertatea presei, este și unu st-epu alu libertății v-ostre, și că ori-ce călcare și restrîngere a ei, trebuie să vă aducă și vouă rău!

SCRIRILE PILEI.

— 8 (20), Decemvra.

Inv-ătorii români suspendați. Lui „Budapesti Hirlap“ i-se scrie din Bistrița, că inv-ătorii Eliseu Danu, Ilariu Boza, Paulu Beza și Iacobu Oncu au fost destituiți din postul de inv-ătoru, la ordinul ministrului Csaky. Ca „motiv“ se aduce, că numiții inv-ătorii au subscris o declarați de aderență pentru condamnăți în procesul „Replăci“, declarați, care s'a publicat într'o f-ia. Prin acăsta, d-ice numita f-ia, au agitat contra statului și a legilor, din care causă contra lor s'a pornit procedură penală, adecă voru fi duși înaintea juraților din Clușiu. Afară de acăsta și ministrul de culte a ordonat contra lor cercetare disciplinară. Comisiunea administrativă, în ședința de Săm-

capul Elenei; la fiă-care mă consulta și pe mine.

— „Cum ți-se pare iasminul ăsta?“

— „Iasminul, e forțe frumosu.“

— „Nu, e prea palidă... Să încercăm acestu cochelicot... Hai, ce dicu de ăsta?“

— „Nu e uritu!...“

— „Nu-mi place, e prea închisă... Să probăm cu acești trandafiri cr-eme. Cum ți-se pare?“

— „E destul de frumosu.“

— „Ah, D-omne! ce era să facu, unu buchetu galbenu... phi! ha! Să-i scotem repede!... Ah! aceste rose... nu-i așa, vine perfectu?“

— „Mie nu mi-se paru tocmai potrivitu!“

— „Din contră, vine forțe bine! vei rămâne cu acești, Eleno! D-omne! cum pl-ange ochiul tău astă-s-eră. Să-lu ții aplecatu, auți?“

— „D-er pe celălaltu?“

— „Și pe celălaltu totu așa, asta se înțelege de sine! Ar fi nostim lucrul, ca

să plec pe unu și să ridic pe celălaltu. Stai să-ți mai punu doi pepteni în p-er, și-ai să fi destul de drăguță.“

Biata fată să lăsă să fiă coafată cum voia d-na B. Când îi pune pepteni în p-er o auzii întrebându-o încet: „Ce etate ai d-ic că am?“

— „Două-șeci și optu.“

— „Eu te rugasem să d-ic: trei-șeci și doi.“

— „Lasă-mă în pace. Când o femeia d-ice, că are 28 ani, să scie forțe bine, că are 32 cel puțin.“

— „Forțe bine, d-er eu am trei-șeci și cinci.“

— „Nu face nimic, pentru-că tu nu arești să ai at-ția.“

În fine toaleta este terminată. D-na B. îi d-ice Elenei să se întorcă pe dinaintea ei, d-icându-i: „Ține-te puțin mai dreptu. Nu balansa brațul st-ang, ca o aripă de m-eră de v-ent. Așa, e bine. Ce dicu, domnule?“

— „Eu, d-omnă, nu mă pricepu de loc în de-astea.“

— „Sunt sigură, că nu te vei compromite cu noi. D-er etă, că e optu ore, trebuie să plecăm.“

— „Deja optu ore?“ strigă Elena. „Ah, draga mea, mi-se pare, că o să-mi vie rău!“

— „Ba să faci bine, și mai cu seamă înaintea domnului aceluia, să nu-mi faci mofturi de astea! Unu om, care n'are decât 1600 franci pe an și o pr-avălie de dopuri, nu se însora cu o femeia, care are istericale, și care leșină; trebuie să ai destre mare, p-ertru ca să-ți p-oi permite astfel de fl-ecuri. — Haideți!“

— „Scusați-mă, D-omnelor, unu momentu, ca să mergu, să aduc o tr-ăsura.“

— „Este de prisos, vremea e frumoasă, nu e nici departe și putem să mergem forțe bine pe jos.“

— „Se pôte? cum o să mergem pe jos până acolo?“

— „D-ta ești forțe galant!“

Fiă vorba între noi, asta nu prea era galanteria din partea mea, d-er nu voiam să esu cu d-ra Elena la braț; mi-se părea gr-oznic de urit. Florile și panglicile ce îi pusese pe cap, ad-uga încă la uriciunea ei, făcându-o încă și remarcabilă. Mă gândeam cu gr-oză la momentul teribil, când va trebui să intru cu ea la braț în grădină, și-mi părea rău, că promisem să le înșoțesc. D-er n'aveam ce face. Tr-ăsura sosi și ne scoborim. Pe scară Elena își călcă de vre-o cinc șese-ori pe rochiă și era p-aci p-aci să cadă de vre-o două-ori.

— „Veți, îi diceam d-nei B., am făcut bine, că am luat tr-ăsura. Elena n'ar mai fi ajuns astăzi la grădină.“

— „Biata fată, fericirea face să i se incurce picioarele.“

Decă o fi multu timp fericită, gândeam în mine, o să-și rupă nasul.

(Va urma)

bătă, a executat ordinele ministrului Csaky.

—o—

Căsătoria civilă. Comisiunea justițiară a camerei deputaților unguri a desbătut alaltăieri proiectul de lege despre căsătoria civilă. Proiectul a fost primit în desbaterea generală cu *unanimitate*.

—o—

Din Iași ni-se scrie, că în 25 și 27 Noemvrie v. a datu acolo două concerte renumitul coru *Slaviansky*. S'au executat vre-o 12 bucăți, toate rusesci. Impresiunea ce a făcut-o producțiunea corului, care acum e condus de fiica lui Slaviansky, *Nadina*, n'a fost la înălțimea renumelui ce-lu avea acest coru, pe când ilu conducea Slaviansky însuși. Soprani și tenorii sunt inferiori. Ce este bunu în acest coru, sunt alțiștii și basiștii. După cum spunu cunosători de musică din Iași, corul metropolitanu de sub conducerea d-lui *Musicescu* pôte concura, cu mândria, cu corul rusescu. Se scie, că acum doi ani d-lu Musicescu a întrecutu chiar și pe Slaviansky în cântările bisericesci. — Duminecă în 5 Dec. v. Liga din Iași a ținutu o mare serbare. S'a sfințitu la ora 1 la Metropoliă stégulă, ce l'au datu fetele din Sibiu studenților din Iași. Pe urmă procesiunea a percursu stradele principale și s'a îndreptat spre Universitate, unde s'au ținutu mai multe discursuri.

—o—

Corone eterne pentru iubiții răposați. D-na *Susana Andreiu Mureșianu*, cu ocaziunea parastasului pentru adormita sa fiică *Eleonora Blaga*, în locul unei corone peritore, a trimis sub-semnatului Comitetu parochialu 3 fl. v. a. la fondulu pentru iubiții răposați, în folosul școlarilor români sëraci. Adăogându-se și acestă sumă la fundațiune, se cuitéză, conformu statutelor, în modu publicu. — Brașov, 8 (20) Dec. 1893: Comitetulu parochialu român gr. or. din cetatea Brașovului.

—o—

Abonații „Tribunei“ au primitu ađ următoarea încunoscinițare: „Administrația Institutului Tipograficu e în neplăcuta situația, de a vè face cunoscutu, că la intervenția procurorului din Clușiu ni-s'a interdiș, prin sentență judecătorească și sub *grœa pedepsă*, a mai publica diarele „Tribuna“ și „Fôia Poporului“. Indată ce vomu putè înlătura acestă oprire — ceea ce se va face în curëndu — vomu continua publicarea și trimiterea diareloru nôstre“.

—o—

Cu sila. Comitatulu *Zolyom* a luat deciziunea, ca sè înainteze o adresă către dietă și guvern, în care sè ceră *energica* *resolvare* a *cestiunei* de *naționalitate*. Ne putem închipui, de ce natură sunt mijlocele, carl se recomandă pentru rezolvarea acestei cestiuni, când până și șovinista „*Magyar Hirlep*“ nu le pôte aproba, caracterizându-le de volnice.

—o—

Arestarea unui anarhistu. Se telegrafieză din Paris, că poliția de-acolo a arestatu pe-o calfă de mësăr cu numele *Merigeau*, care voia sè facă un mare atentat cu dinamită. La elu s'au aflatu mai multe scrisori compromiștore și materii explosive din cele mai periculoșe. Din ascultarea lui Merigeau s'a pututu constata, că elu a voit sè facă unu atentat cu mașină infernală.

—o—

Concertulu pianistului Sauer. Auđiemu de pianistulu *Emilü Sauer*, că ar fi unu fenomenu rar în felulu sèu, unu virtuosu, care întrece pe mulți alți. Debutulu sèu de Sâmbătă sèra ne-a dovedit, că într'adevèru așa este, și amü sè rëmasu pe deplin satisfăcutu în așteptările nôstre. D-lu Sauer scôte dintr'o piesă, care execută de altulu, pôte nu țiar face nici o impresiă, o mulțime de efecte briante scieci da unu coloritu fôrte bogat și o nuanțare totu atât de bogat. Elu posedo o tehnică admirabilă, ba uimitore chiar, și scie sè te farmece cu frumșeța și pëtrunderea predării sale musicale. Dintre piesele, ce le-a cântat, pare, că a pëtrunsu și interpretat mai bine compozițiile lui

Chopin. Balada nocturna, dér cu deosebire Etuda de Chopin le-a executat, caracterizându-le fôrte viu; în balada își povestea în tonuri, în Nocturnă i-ți șoptea de-amorü, ér în Etudă se juca ca unu copilü rësfățat, care se întrece la tôte. Aplause nesfërșite au urmatu după fiă-care numărü. Nevoindü publiculu a se depărta la urmă după finirea programului, după multe rechiâmări, virtuosulu mai adause o piesă. Dintre compozițiunile d-lui Sauer „*Eho de Vienne*“ a plăcutu mai multu, „*Romanța*“ mai puțin.

Excursiunea studenților români din Blășiu, despre care amü făcutu amintire în numărulu de eri, a produsu mare sensația în întregă pressa ungurescă. Foile unguresci din Pesta publică raporturi lungi despre acestă „fenomenală“ excursiune, în care privescu unu bunu augurü pentru dorita *înfrățire* dintre Români și Maghiari.

Nici nu e mirare, decât foile unguresci au rëmasu atât de surprinse de visita excursioniștilor blășeni, căci în adevèru acestă visită și-a avut particularitățile sale ne mai pomenite în zilele de ađ. „*Erd. Hir.*“ spune, că primirea ungurescă, ce li-s'a făcutu tinerilor studenți din Blășiu, a culminat în *banchetulu*, ce s'a datu Lunu în onôrea lorü, în sala hotelului „*Hungaria*“. S'au rostitu la acestă *banchet* mulțime de toasturi pline de „*dragoste*“. Primulu toastu l'a ridicat președintele de secțiune Szadeczky Lajos, care „între necurmate eljen-uri și aprobări“ istorisi tinerilor excursioniști, „cu câtă ospitalitate primim Ungurii pe Români în patria lorü“, cum luptară împreună seculu întregi în contra Turcilor și Tătarilor etc. etc. Vorbitorulu termină cu dorința, ca profesorii și tinerimea împreună sè se silêscă de-a prepara frățietatea și în privința sentimentelor politice, ér nu numai culturale.

La acestă a răspunsu profesorulu român din Blășiu, Dr. *Iuliu Carșan*, arătându multă simpatie și recunosciniță față de „*Societatea Carpatină*“, care li-a făcutu acestă primire. O astfelu de activitate socială, dise vorbitorulu, pôte sè ducă la mari succese și pe *tèrenulu politicu*; „nu hesitamü de a o spune, că acestu pasu primü, care a apropiat la olaltă Maghiari și Români, e fôrte de mare însemnătate pentru realizarea multu doritelor raporturi amicabile și frățesci“. Inchină paharul pentru *Societatea Carpatină*.

Mai toastă tinerulu român *Iustinü Popü*, pentru numita societate; *Herepei Iván* salută pe excursioniști în numele tinerimei maghiare din Clușiu; *Veress Endre*, în limba română, îi îndemnă pe tinerii români, ca rëntorcându-se acasă, sè ducă vestea în cercuri câtü mai largi despre ospitalitatea, cu care au fostu primiți, s'o spună acêta amicilor și cunoscuților, „căci avemü mare lipsă de cetățeni români, carl spunu adevèrul și nu facu politică“.

Vorbi la urmă conducătorulu excursiunei, Dr. *Vasile Hossu*, despre care dice „*Erd. Hiradó*“, că „a dezvoltat unu *adevèratu programu* cu privire la frățietatea între *Maghiari și Români*“. Mai întâiu salută „*Societatea Carpatină*“, „care a aflatu mijloculu, cum trebuiescu aplanate diferențele politice pe calea convenirilor sociale“, recomandă tinerimei vorbirea „*bogată în cunoscinițe istorice*“ a președintelui de secțiune Szadeczky, și declară, că dënsulu încă e de convingere, că „suntemü avisați unii la alți și că mai ales în contra lăfîrei slavismului trebuie sè luptămü împreună, în relațiuni de prietenii și frățietate“.

Cu acestea s'a terminat *banchetulu*. Inainte de *banchetu*, excursioniștii cercetară diferite fabrici și aședeminte culturale, fiindu pretutindenea călăuziți de secretarul „*Societății Carpatine*“, Radnoti. Primirea a fostu pretutinden animată. Elevii academiei comerciale mai alesu le făcură studenților români adevèrate ovațiuni. După *banchetu* mai cercetară câteva fabrici, ér sèra la 8 ore plecară la gară pentru a se întorce acasă. Excursioniștii pe-

trecură la Clușiu de Duminecă dimineța până Lunu sèra.

Atăta după foile maghiare.
Vomü reveni.

Mișcarea dintre Slovaci și Sèrbii.

Slovacii au făcutu pași serioși pentru *organizarea partidei lorü naționale* și au convocatü în diferitele centre, adunări populare pentru scopulu acesta.

Astfelu a fostu convocată pe ziua de 17 Dec. n. c. o adunare populară, de Dr. Vanovic, pentru cerculu St. Marton Bladnița. Dér acêstă adunare a fostu oprită în urma unei erori de formalitate, ce s'ar fi făcutu la anunțarea ei. Se dice adevăc, ca era scris în hârția, prin care s'a anunțatü, 17 Dec. 1894, în locu de 1893 și asta a fostu de ajunsu pentru polițaii de acolo sè oprêscă adunarea.

O asemenea adunare este convocată de D-nii Emericü *Manica* și Samuel *Daxner* în orașulu *Tisov*, pentru cerculu Malohontsk. Programulu conține între altele intemeierea partidului naționalu slovacu electoralu în cerculu Malohontsk; alegerea președintelui și a comitetului pe timpü de 5 ani; alegerea de 4 delegați în comitetulu naționalu centralu pe timpü de 5 ani; Propunerü privitoare la căsătoria civilă și introducerea matriculelor civile etc. Adunarea este convocată pe ziua de 26 Dec. a. c. Ținëndü sémă însè de impregiurările fericite din „*liberala*“ Ungaria, convocatorii au fostu atâtü de precauți a adauge la căleaiulu hârției următoarele: „La casu, când pôte totuși s'ar nasce vr'o piedecă neprevèdută pentru ținerea adunării, rugămü pè bărbații noștri slovaci, de a sèvèrși aceste alegeri în cercurile lorü intime și de a ne face cunoscutu rezultatulu lorü.“

În sinulu Sèrbilorü mișcarea națională încă nu a luatü acelu avèntu, ca la Slovaci. Acum este *junimea universitară Sèrbescă* din Pesta, care stă în fruntea acestei mișcări. Acêstă junime a publicatü unu manifestu, prin care condamnă tôte faptele nedecise de până acum ale Sèrbilorü, stăruiesce pntru unirea partidelorü sèrbesci din Ungaria în cestiunea de esistență națională și totodată face cunoscutu, că ea, junimea, în cestiunile naționale este hotărîtă a conlucra solidarü cu celelalte națiuni nemaghiare.

Ajutorü pentru școlele din Blășiu.

Primimü spre publicare dela oficiulu archidieceșanü din Blășiu prima listă a contribuitorilor, ce au încursu până acum pentru gimnasiulu din Blășiu.

Făcëndü acêta, apelămü totodată din nou la toți Români de inimă, ca sè nu întârđie a veni în ajutorulu școlorü din Blășiu cu sume câtü mai însemnate, căci cauza e sfântă.

Contribuiriile suntü a se adresa „*Consistoriului Metropolitanu greco-catolicu*“ în Blășiu (Balázsfalva).

Asemenea primesc și administrația fôiei nôstre contribuiri pentru scopulu de mai susü.

Eată lista (nr. 1), despre care am făcutu amintire:

- Georgiu Pascha preotü, Satulu nou de josü. . . . . fl. 50.—
- Paulü Rotariu, avocatü, Timișóra. Colec. „*Luminătorulu*“ Davidü br. Ursü colonelü în pens., Sibiu . . . . . „ 100.—
- Arseniü P. Bunea secretarü la școl. grăn., Sibiu. . . . . „ 2.—
- Ludovicü Simonü proprietarü, Sângeorgiulu de Câmpia . . . . . „ 100.—

Colecta făcută cu ocaziunea unei conveniri de d-lü Lud. Simonü, proprietarü din Sângeorgiulu de Câmpia, rezervânduși respectivii a putea contribui și pe listele din comunele lorü proprii: Maximilianü C. Codarcea fl. 5.— N. Saracu fl. 4.— Unü Belean fl. 3.— Ioanü Pantea fl. 1.— Ioanü Balintü

- fl. 2.— Ignățiu Codarcea fl. 1.— Vasiliu Rusu fl. 1.— Ioachimü Huza fl. 5.— Parteniü Grama fl. 2.— Andreiu Ilișü fl. 2.— Iosifü Costinü fl. 1.— Ioanü Laurentiü fl. 1.— Aug. Aldea fl. 2.20. . . . . „ 30.20
- D-șóra Maria Steriu, Brașovü . . . . . „ 5.—
- Dr. Todorescu medicü militarü, Colomea . . . . . „ 5.—
- Dr. Hosan, medicü, Graefenberg. Familia Mocsonyi . . . . . „ 100.—
- Dr. Ioanü Popü medicü militarü, Orăștie. . . . . „ 100.—
- Iosifü Șt. Șuluțü jude de trib în pens., Sibiu . . . . . „ 100.—
- Georgiu Belea, M. Sighetü . . . . . „ 2.—
- Ilie Vlăsa canonicü, Blășiu. . . . . „ 100.—
- Ioanü M. Moldovanü canonicü, Blășiu . . . . . „ 300.—
- Dr. Ioanü Raț canonicü, Blășiu. . . . . „ 100.—
- Alesandru Micu canonicü, Blășiu Simeon P. Matei canonic, Blășiu Iosifü Hossu canonicü, Blășiu . . . . . „ 50.—
- Gavriliü Popü canonicü, Blășiu. . . . . „ 20.—
- Dr. Ales. Grama canon., Blășiu Dr. Augustinü Bunea secr. mitr., Blășiu. . . . . „ 50.—

Colecta făcută de d-lü Aurențiu Murășanu coop. paroch. în Imbuzü: V. Pușcariu par., Sânțejude fl. 1.— Dion. Deacu preotü Bonțü fl. 5.— Ioanü Cheresteșü preotü, V. Sântiôna . . . . . fl. 1.—

Ioanü Cheresteșü preotü, Imbuz . . . . . fl. 1.—

Dem. Teodoreanu preotü, Mahalü . . . . . fl. 0.50

Pav. Salv. preot Ciaba fl. 0.50

Alexe Bidian propr. Sava fl. 2.— Aurențiu Murășan coop. paroch., Imbuz . . . . . fl. 1.— fl. 12.—

- Colecta d-lui Augustinü Paulü, profesorü la liceu, făcută în Focșani: D. F. Caianü profesorü. . . . . frs. 20.—
- G. I. Pamfil director frs. 10.—
- N. N. profesorü . . . . . frs. 5.—
- I. Coleș profesorü . . . . . frs. 5.—
- N. N. profesorü . . . . . frs. 5.—
- St. Mincu profesorü . . . . . frs. 10.—
- D. I. Georgiu cassierü frs. 4.—
- C. A. Mărgărit. funcț. frs. 2.—
- Constantinescu func. frs. 1.—
- Nic. Ilie proprietarü frs. 20.—
- A. Coleșü farmacistü frs. 20.—
- Dr. Grossu medicü . . . . . frs. 2.—
- Panaiteșcu profesorü. frs. 2.—
- Bogdan Lazar. compt. frs. 2.—
- G. Bălănescu avocat și proprietarü . . . . . frs. 20.—
- Ir. Negulescu comer. frs. 10.—
- C. D. Neguț comer. frs. 5.—
- N. Tipeiu prof. în pens. frs. 4.—
- A. Luis librarü . . . . . frs. 2.—
- N. P. profesorü . . . . . frs. 5.—
- A. H. cofetarü . . . . . frs. 3.—
- V. N. Stanciu . . . . . frs. 1.—
- Augustin Paul profes. frs. 4.— fl. 79.52
- Suma . . . . . fl. 1657.72

Telegrama specială a „Gaz. Trans.“

Nirü-Abrani, 20 Decemvrie. Fișpanulü comitatului Sabolciu a datü ordinu fisolgăbirului, ca pe *invêțătorulu Vancu* din Nirü-Adonü cu *gendarmii* sè-lu alunge din Sabolciu.

L i t e r a t u r ă .

„*Elena*“, cunoscutulu romanu de *Dimitrie Bolintineanu*, ediție nouă, împărțită, în două volume, cuprinđëndü în totalü 312 pag., cu mai multe ilustrațiuni în textü. Prețulu ambelorü volume 4 lei. De vëndare la editura diarului „Universulu“ din București (Strada Brezoianu), se pôte însö procura și dela librăria Ciureu din Brașovü cu prețulu de 2 fl.

„*Biblioteca națională*“. Sub acestü titlu a început sè apară, în editura librăriei Romuald Schally din Cernăuți, unü șirü de scrieri populare, dintre carl prima broșură apărută până acum conține unu interesantü *studiu biograficu asupra vieței lui Petru Maiorü*, scrisu de d-lü *George Bogdanü-Duică*. Form. 8° de 63 pag. Prețulu 35 cr.

În Tipografia archidieceșană din Sibiu a apărut: „*Reunirea Românilorü din Ungaria și Transilvania*“, unu voluminosu studiu naționalu istoricu-religiosu, alü căruia autorü e d-lü *Nicolau Maneștiü*, protopresbiterü în Mureșü-Oșorheiü. Formatü 8° de 218 pag. Prețulu cu portu cu totü 2 fl. De vëndare la autorulu în Mureșü-Oșorheiü, la librăria archidieceșană în Sibiu și la librăria Ciureu în Brașovü.

A apărut:

Călimdarul Plugarului pe anul comun 1894. Editura tipografiei A. Mureșianu. Anul II. Brașov, 1893. — Acestu călimdar, redigiat de colaboratorul nostru economic, d-lu *Ioan Georgescu*, conține afară de anunțuri 110 pag. form. mare 8°. Pe fața întâi, ca ilustrațiune, se află o casă țărănească și dinaintea ei un plug cu doi boi arându. In textu se mai află portretul lui Iacobu Mureșianu, împreună cu câte-va notițe biografice; apoi o frumoasă ilustrațiune, care reprezintă pe Iancu Jianul lui Drăguța lui Ileana (din colecțiunea populară română „Biblioteca istorică”, ce apare în editura librăriei Ciurcu din Brașov).

In partea calendaristică se cuprind următoarele materii: Regentul an. 1894; Inceputul anutimpurilor; Sărbătorile și alte zile schimbătoare (la răsăriteni și la apuseni); Calculul sărbătorilor mai mari; posturile, deslegarea post., semnele cronologice pe an. 1894, întunecimile, călimdarul lui Falb și alte. Urmădă lunile, cuprinzându-se pentru fie-care lună povețe economice, cum și semnele de timp după călimdarul de 100 de ani și după alte semne. Vine apoi Cronologia an. 1894; Genealogia domnitorilor din Europa; Têrgurile din Transilvania și Ungaria după datele mai nou publicate de ministrul de comerț; apoi têtgurile din Bucovina și România; Bani cei noi; Măsurile nou; Competințe și taxe; Scala timbrelor; Tacele de post și telegraf; Câtu timpu portă animalele de casă; Tragerile la sorți a tuturor efectelor de loteriă din Austro-Ungaria în an. 1894; Timpul încolțirii și creșterii sămănăturilor; Greutatea de mijlocu a bucatelor.

Urmădă după acestea partea literară, cu o introducere de Ioan Georgescu. In partea acăsta se cuprind: Sôcra cu trei nurori, de I. Creangă; Trei virtuți, poesiă de Tr. H. Popu; Prietenul își pune capul, snovă de I. Koevary; Crăciunul în Viflaim (amintiri din călătoriă). — In partea economică: Cultura pomilor (creșterea pădureților, altoitul pădureților, răsăditul pomilor, folosul pomilor etc.); Cultura legumilor (cartofii, varza); Din economia câmpului: mazăricea, trifoiul, luțerna, napii. Din economia vitelor: alegerea vitelor de prăsilă, oieritul. Din stuparitul: descrierea albinelor, roitul, coșnițele, stupinele.

Dintre poesi: Plugul de V. Alexandri; Morarul cu fiulul său, de A. Mureșianu; Sărăcia, fericirea și munca, de G. Sionu; Avarul în iad, de G. Sionu; Anul nou, de Tr. H. Popu; Țiganul la lăsat de sec, de Th. D. Speranță; Mirele cătră logodnică, de Iacobu Mureșianu. Urmădă apoi câte-va pagini de povețe, apoi proverbe, câte-va pagini de glume, apoi proverbe și la urmă ghicituri. In partea din urmă vre'o 2 côle de anunțuri.

Călimdarul acesta se pôte cumpăra dela tipografia A. Mureșianu în Brașov, dela librăria Ciurcu în Brașov, cum și dela ori-care altă librărie din țără pe lângă prețulu de 25 cr., cu porto cu totu 30 ruceri. Se potu comanda cu abonamentul acestei foi.

*

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

- Dela Pesta la Brașov:**
Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 ore 25 minute sêra.
- Dela Bucuresti la Brașov:**
Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul mixt: 7 ore 1 minute sêra.
Trenul accel.: 10 ore 17 minute sêra.
- Dela Zărnești la Brașov.**
Trenul mixt: 6 ore 10 min. dimineața.
Trenul mixt: 1 ora 14 min. după am.
- Dela Ch. Oșorheiu la Brașov.**
Trenul de persoane: 8 ore 18 min. dim.
Trenul mixt: 1 ora 49 min. după am.
Trenul mixt: 6 ore 56 min. sêra.

Compasu românesc, anuaru financiaru pe anul 1892. Redactat de *Petra-Petrescu*. Anul I. Sibiu, Tiparul Tipografiei arhidieceșane 1893, Tipăritu cu spesele institutului „Albina”. Broșură 8° formatu mare, 68 pag. Prețulu 50 cr. seu 1 leu, porto 5 cr. seu 15 bani. De vânzare la autoru în Brașov și Socec în Bucuresti.

Cuprinsul: Institutele române de bani din Transilvania și Ungaria, institutele de bani maghiare și sășeseci din Transilvania în an. 1888 în ordine cronologică; Institutele române în an. 1892 în ordine alfabetică, bilanțurile lor și conturile de profit și pierderi; Tractat popular despre efectele seu hârțile de valôre, procurarea și îngrijirea lor; Monedele principale de aur și argint în valută austriacă, prețulu nominal, fără agio.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Decembrie 1893.

Renta ung. de aur 4%	116 45
Renta de corone ung. 4%	94.—
Impr. câl. fer. ung. în aur 4 1/2%	125.20
„ „ „ argint 4 1/2%	101.—
Oblig. „ „ de ost. I. emis.	122.—
Bonuri rurale ungare.	94.40
„ „ croate-slavone.	98.25
Imprum. ung. cu premii.	148.—
Losuri pentru reg. Tisei și Saghedin.	141.50
Renta de hârtie austr.	97.30
„ „ argint „	97.25
„ „ aur „	118.20
Losuri din 1860.	145 75
Acții de ale Băncei austro-ungar.	1003.—
„ „ ung. de credit.	415.50
„ „ austr. de credit.	342.—
Napoleon d'or	9.94 1/2
Mărci imp. germ.	61.40
London (lire sterling).	124.95
Rente de corone austr.	96.70

Cursul pieței Brașov.

Din 20 Decembrie 1893.

Banote rom. Cump.	9.83	Vând.	9.85
Argint român.	9.78	„	9.80
Napoleon d'or.	9.90	„	9.90
Galbeni	5.88	„	5.93
Ruble rusești	1.30	„	132.—
Mărci germane	61.10	„	61.05
Lira turcesc	11.10	„	—
Seris. fonc. „Albina” 6%	—	„	—
„ „ „ 5%	101 50	„	102.25

Proprietaru: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactoru responsabil: **Gregoriu Maior.**

Nr. 15251—1893.

PUBLICAȚIUNE.

Socotela cassei orașenești pro 1892 dinpreună cu acludele și cu chiarificările, precum și inventariul asupra avrei orașenești se află conform ș-lui 142. alu articolu de lege XXII. din 1886 în biroulu comptabilităței orașenești (strada Porți 63) în decursu a 15 zile spre examinare enerala.

Fia-cărui supus darei, îi stă în liberă voie, că până în 31 Decembre a. c. se-și ascernă acestui magistrat încontra amintitei socotele eventuale observări.

Brașov, 16 Dec. 1893.

317,1—1 Magistratul orașenești.

Nr. 14538—1893.

Concurs!

Pentru ocuparea postulu vacantu de **protoforestieru orașenești**, eventualmente pentru ocuparea postulu de forestieru de revieru seu a celui de adjunctu forestieral de se escrie prin acăsta concursu.

Reflectanții pentru unulu din aceste posturi au de a-și documenta calificațiunea prescrișă de § 36 alu art. de lege XXXI. din 1879, mai departe de a-și așterne atestatele asupra moralităței, asupra etăței lor și asupra cunoșterei limbei germane, maghiare și române, precum și asupra servițiului până acum prestatu. Petițiunile dinpreună cu amintitele documente suntu de a se așterne până în 25 Ian. 1894 la prându la o oră, acestui magistrat. — Postulu de protoforestieru, care se ocupă conformu ș-lui 69 din articolu de lege XXII. ex 1886 prin alegere periodică, se va ocupa numai până la restaurațiunea funcționarilor, care va avé loc în luna lui Iunie 1896, pe cându celelalte posturi pe viața.

Venitele anuale ale protoforestierulu constă din 1200 fl. salariu, 200 fl. bani de locuință, 200 fl. pașalu de diete, 56 metri lemne de fagu; acele ale unui forestieru de revieru din 800 fl. salar, 100—150 fl. bani de locuință, respective locuința naturală, 200 fl. pașalu de drum și diete și 40 metri lemne de foc.

Brașov, în 16 Decembrie 1896.

316—1—2 Magistratul orașenești.

PUBLICAȚIUNE de ARĚNDARE.

Ospătăria și Cafenea „**Hôtel Central**” proprietatea bisericii și respective a școlei gr. c. din Turda-Veche situată în celu mai de frunte locu din piața Turdei și la care apartin șapte (7) chilii parter, două spredecece (12) chilii în etajiu dinpreună cu grajd, magazin și alte superdificate tinăoria de ea, cu curte și grădină în mărime de peste două jugere, **se dă în arēndă** din mână liberă pe 3, eventualu

pe 6 ani începēndu dela 1-a Maiu eventualu 1-a Noemvre 1894.

Doritorii de a o esarēnda se pot înțelege în asta privință cu D-nul avocat **Ioan Mészáros** în Turda, ori cu D-nul Iuliu **Vlăduțu** asemenea în Turda.

Turda, 14 Dec. 1893.

Eforia școlei gr. cat.

JERCZ-COGNAC Joriginal

introdus în totă Europa, cu mare succes, product de vin alb curat andalusian din Riva,

RUBIO & COMP., JEREG.

Butelia 3 fl.

Se află de vânzare în Brașov la D-nii I. L. Hesshaimer, Carl C. Irk, și la Carl Töpfner. 272,14—16

Pășunea munților

ce depind de Administrația subsemnată

se rearendeză prin licitațiă pe unu termen de **3 ani**, începătoru dela Sf. Gheorghe 1894

Amatorii suntu rogați a-se presenta în ziua de 19/31 Dec. curentu la cancelaria noastră, în Poiana Țapului, lângă gara Bușteni, cu garanțiile cuvenite.

Administrația **Mosielor Regale** din județulu Prahova. (România)

314,2—3

Incă numai puține zile până la tragerea loterii reg. ung. de bine-făcere a statului, care va fi la 28 Decembrie 1893.

Căștigul principal 60,000 fl. — Tote căștigurile 160,000 fl.

Losuri à 2 fl. se capetă la direcția loteriei în Budapesta (Vama centrală), la toate oficiile de loterie, sare și dare, la cele mai multe oficii postale, la Mercur în Viena, și în orașele micș principale, la organele insercinate cu vânzarea losurilor.

Budapesta, în 1 August 1893.

293,2—2 Direcția loterii reg. ung.

Marea Descoperire a Veacului

ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac (fără nici o primejdie) în contra **Neputinței**. Vindecarea anemicilor, a Sleitilor, etc.

INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIEȚEI

Administrația **ELIXIRULUI GODINEAU** la **PARIS, 7, r. Saint-Lazare.** BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEASĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găsește **ELIXIRUL GODINEAU** și la **BUCUREȘTI, la Ilie LAMFIZESCU, droghist; la JAȘI, la D.D. Frați KONYA, farmaciști.**

și la **Tulcea, la Dr. D. RAVBLICO, farmacia la „MINERVA,” la Galați, STALSKI, farmacist, la Ploiești, la J. & C. CHRISTESCU, farmacist și droghist, la Roman, la D. J. WERNER, farmacist.**

AVIS Ū!

Prenumerățiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potu face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fie-carei luoi.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebă, când voiescu ca espedarea se li-se facă după stilulu nou.

Domnii, ce se abonēză din nou, se binevoiască a scrie adresa lămurită și se arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.”